

DE LES ILLES D'ARAN A INNISFREE
(TRES PEL·LÍCULES PER VEURE EN COMPANYIA
DE *L'HOME TRANQUIL*)

L'home tranquil (*The quiet man*) és, sens dubte, una de les pel·lícules més famoses de John Ford. Si dilluns passat va tenir la sort de poder-la veure en una pantalla de cinema, o si ja l'havíeu vista alguna altra vegada i, com és de preveure, us va agradar, voldria recomanar-vos tres pel·lícules més que hi tenen unes quantes coses en comú.

La primera és un documental, un dels primers i millors documentals de la història del cinema: *Man of Aran* (1934) de Robert Flaherty, el director de dos altres documentals magistrals: *Nanouk of the North* (1922), dedicat a la vida dels 'innuit' a principis del segle XX, i *Lousiana Story* (1948), sobre la vida en els pantans de Lousiana. *Man of Aran* mostra amb una sobrietat i una sensibilitat excepcionals les duríssimes condicions de vida dels habitants de les illes d'Aran, una terra erma rodejada d'unes aigües plenes d'esculls i de perills. Com que es tracta d'una pel·lícula antiga i, segons sembla, lliure de drets, la podeu veure sencera a *Youtube* en una còpia de qualitat prou bona.

<https://www.youtube.com/watch?v=Cwmc05qW0xc>

La segona pel·lícula que vull recomanar és *The Rising of the Moon* (*La sortida de la lluna*), una pel·lícula filmada per John Ford el 1957. No és ni de bon tros tan famosa com *L'home tranquil*, filmat cinc anys abans, però pel meu gust és fins i tot millor. Es tracta d'una pel·lícula en blanc en negre dividida en tres episodis i que té Tyrone Power, un actor d'origen irlandès, com a narrador. El primer episodi parla de destil·leries clandestines de 'whiskey', de baralles, de policies i de relacions d'amistat; el segon és una variant divertidíssima i dilatadíssima de l'escena de l'arribada del tren del principi de *L'home tranquil*, mentre que el tercer està dedicat a la fuga de la presó d'un membre de l'IRA en els duríssims anys de la lluita per la independència d'Irlanda. Per desgràcia, a diferència de *Man of Aran*, la pel·lícula no es pot veure sencera, i de franc, a la xarxa, però la teniu a la vostra disposició a Filmin i a d'altres plataformes. El que sí que hi ha penjades a la xarxa són algunes escenes. Us en passo uns

quants enllaços:estic segur que, si els mireu, us entraran moltes ganes de veure la pel·lícula.

Primer episodi

<https://www.youtube.com/watch?v=c8ZOMWYJMVY>

<https://www.youtube.com/watch?v=w1TME4Xyi-U>

Segon episodi

<https://www.youtube.com/watch?v=jMTEOvs8VLQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=tXIVAUaXEBg>

<https://www.youtube.com/watch?v=QsKbJuoDsg4>

Tercer episodi

<https://www.youtube.com/watch?v=72Av-4pZzU>

<https://www.youtube.com/watch?v=tA-p7E7rezU>

I, per acabar, la tercera peça: *Innisfree* (1990) de José Luis Guerin, en aquest cas una pel·lícula d'origen català, un documental filmat en els mateixos escenaris de *L'home tranquil* i dedicat a analitzar l'impacte que va deixar en els seus habitants el rodatge de la pel·lícula. Com que es tracta d'una obra força recent, no està penjada a la xarxa, però no costa gaire de trobar-la. Us passo dos enllaços: per una banda, el principi de la pel·lícula, per l'altra, una breu presentació a càrrec de la medievalista Victoria Cirlot.

<https://www.rtve.es/play/videos/cultura-en-rtvees/comienzo-innisfree-jose-luis-guerin/1374414/>

<https://www.dequevalapeli.com/peliculas/ver/ODIx>

I abans d'acomiar-me una nota final que de fet conté una altra recomanació: *Million Dollar Baby* (2004) de Clint Eastwood, una pel·lícula ambientada a Los Angeles, però que inclou també un bell homenatge a la vella Irlanda i a la pel·lícula de John Ford. Frankie Dunne, el protagonista del film, és un boxejador d'origen irlandès, com el Sean Thornton (John

Wayne) de *The Quiet Man*, que estudia gaèlic pel seu compte, i enyora des del seu gimnàs vell i atrotinat, i des de les grises voreres de LA, els grans espais de la terra dels seus avantpassats. En una de les escenes més emocionants de la pel·lícula, gairebé al final, F. Dunne llegeix a Maggie Fitzgerald, el personatge que encarna Hillary Swank, prostrada en una cadira de rodes el poema de W.B. Yeats «The Lake of Innisfree», que reproduïxo per tancar aquesta nota acompanyat de la traducció de M. Villangómez. (Podeu escoltar el poema a la xarxa en la veu del mateix [W.B. Yeats](#) i en la d'[Anthony Hopkins](#)).

I will arise and go now, and go to Innisfree,
And a small cabin build there, of clay and wattles made;
Nine bean-rows will I have there, a hive for the honey-bee,
And live alone in the bee-loud glade.

And I shall have some peace there, for peace comes dropping slow,
Dropping from the veils of the morning to where the cricket sings;
There midnight's all a glimmer, and noon a purple glow,
And evening full of the linnet's wings.

I will arise and go now, for always night and day
I hear lake water lapping with low sounds by the shore;
While I stand on the roadway, or on the pavements grey,
I hear it in the deep heart's core.

Vull ara eixir i anar-me'n, i anar-me'n a Innisfree,
i fer-hi una cabana d'argila i de canyís:
amb nou rengles de faves, tenir-hi un rusc d'abelles,
i viure al clar tot sol entre el brunzit.

I hi tindrè pau, perquè la pau degota lenta,
degota des dels vel·ls del matí al cant dels grills,
la mitjanit hi és clara, i el dia és porpra viva,
i el capvespre és ple d'ales de cardina.

Vull ara eixir i anar-me'n, car sempre, nit i dia,
sento al marge del llac l'aigua amb bla fregadís:
quan soc a la calçada, o a les grises voreres,
la sento dins el més pregon del pit.

La Innisfree de Yeats i la de *The Quiet Man* s'enllacen en una escena preciosa, una altra evocació nostàlgica de la Irlanda dels avantpassats de John Ford i de Clint Eastwood.

Xavier Renedo Puig

Xavier Renedo Puig